

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 707 של הממשלה מיום 25.08.2013
הממשלה ה - 33 בנימין נתניהו

נושא ההחלטה

תכנית לאומית למניעה ולצמצום של זיהום אוויר בישראל

מחליטים

1. בהתאם לסעיף 5 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 (להלן - "החוק"), לאשר, לפי הצעת השר להגנת הסביבה, תכנית לאומית למניעה וצמצום של זיהום האוויר כמפורט בהחלטה זו (להלן - תכנית לאומית), במטרה להפחית את זיהום האוויר בישראל ואת השפעותיו השליליות על בריאות הציבור והסביבה.
 2. לאמץ את "מסמך עבודה להכנת תכנית לאומית למניעה וצמצום של זיהום האוויר בישראל" (להלן: "מסמך העבודה לתכנית הלאומית"). המסמך נמצא בתיקי מזכירות הממשלה (ניתן לעיין במסמך באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה).
 3. לקבוע יעדים לצמצום זיהום האוויר בישראל עד השנים 2015 ו-2020, כמפורט להלן:
 - א. הפחתת פליטת מזהמי אוויר על ידי יישום מדיניות הממשלה להפחתת פליטות לפי תרחיש עסקים כרגיל.
 - לעניין החלטה זו "תרחיש עסקים כרגיל" הוא - המגמות הנוכחיות, מדיניות ממשלתית קיימת, החלטות ממשלה והרגולציה המיושמת נכון לדצמבר 2010, וכמפורט במסמך העבודה לתכנית הלאומית, לרבות:
 - במגזר ייצור החשמל - פעילות משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים במסגרת סמכויותיו ובהתאם למדיניותו לקידום משק החשמל; יישום החלטות הממשלה מס. 3261 מיום 13.3.08 ומס. 4095 מיום 18.9.08 בנושא צמצום צריכת החשמל באמצעות התייעלות אנרגטית; יישום החלטות הממשלה מס. 4450 מיום 29.1.09 ומס. 3484 מיום 17.7.2011 בנושא קביעת יעד מנחה וקידום אנרגיות מתחדשות; הנחה שתוקמנה שתי יחידות ייצור חשמל נוספות בתחנת הכוח רוטנברג (פרויקט D) אשר יפעלו באמצעות גז טבעי בגיבוי פחם; יישום הוראות אישיות לפי סעיף 8 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 לחברת החשמל מיום 26.12.2010 בעניין התקנת אמצעים להפחתת פליטות מתחנות כוח פחמיות קיימות; יישום הוראות חוק אוויר נקי במסגרת היתרי פליטה לאוויר שיינתנו לאחר 2015 ויחליפו את ההוראות האישיות שהוצאו לפי חוק למניעת מפגעים.
 - במגזר התעשייה - מדיניות המשרד להגנת הסביבה בדבר הפחתת פליטות מתעשייה לרבות מקורות פליטה טעוני היתר לפי החוק, ועקרון יישום הטכניקה המיטבית הזמינה; מדיניות משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים לקידום תשתית הספקת הגז הטבעי.
 - במגזר התחבורה - קידום תמ"א 42, פיתוח מרכזי תחבורה וחניה משולבים, יישום לתכנון תחבורה עירונית (הסדרה ירוקה), פיתוח מערכות להסעת המונים לרבות תעבורת אוטובוסים מהירה, הקצאת נתיבים לאוטובוסים, הפעלת הסעים מאורגנים (שאטלים), הפחתת תקני חניה תוך קידום והקמה של אלטרנטיבות תחבורתיות שיאפשרו נגישות לאזורים עתירי ביקוש, בקרת נתיבים, קידום תכנית אב לתחבורה ותכנית אב למטענים ובקרת תנועה, ניהול ביקושי תנועה לרבות איסור תנועת כלי רכב כבדים בצירים ראשיים, הכוונת תנועה ומידע סולארי על עומסים, עידוד שימוש באופניים, בחינת אגרת גודש, עידוד רכב חשמלי, עידוד נהיגה אקולוגית והכול כמפורט במסמך "צעדי מדיניות של משרד התחבורה עבור התכנית הלאומית לצמצום זיהום אוויר" מיום 24.7.11 המצורף כנספח למסמך העבודה לתכנית הלאומית.
- ב. הפחתת הפליטה של מזהמי האוויר המפורטים להלן, בשיעורים הקבועים לצידם, ביחס לפליטתם בשנת 2010:

יעדי הפחתה ביחס לשנת 2010 הכוללים את תרחיש "עסקים כרגיל" וההפעלה של אמצעים נוספים הקבועים בהחלטה זו		מזהם
בשנת 2020	לשנת 2015	
68%	51%	2 SO

61%	34%	NOx
-1%	4%	10PM
30%	32%	NMVOc
11%	13%	2.5PM
85%	77%	בנזן
86%	76%	3,1-בוטאדיאן

- ג. בנייה והרחבה של בסיס מידע למזהמי האוויר הקבועים בתוספת הראשונה לחוק, בין השאר באמצעות ביצוע ניטור ודיגום בסביבה, ביצוע מחקרים ובניית מצאי פליטות.
4. לפעול ליישום מדיניות הממשלה להפחתת פליטות לפי תרחיש עסקים כרגיל כמפורט במסמך העבודה לתכנית הלאומית.
5. להקצות סכום כולל של 140 מיליון ש"ח בשנים 2013 – 2017, לצורך ביצוע התכנית הלאומית כמפורט בהחלטה זו.
6. במטרה להפחית זיהום אוויר הנובע מתחבורה, המהווה מקור עיקרי לזיהום אוויר במרכזי ערים:
- א. להטיל על השר להגנת הסביבה, שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן - שר התחבורה) ושר האוצר, בהמשך להחלטות הממשלה מס. 2452 מיום 21.10.2007 ומס. 2935 מיום 13.1.2008, להמשיך את התכנית לגריטה של כלי רכב ישנים כאמור בסעיף 5 באותה ההחלטה.
- לצורך כך, יוקצה סך של 5 מיליון ₪ לשנה, בין השנים 2013 – 2017.
- ב. לצורך קידום תחבורה ציבורית עירונית נקייה להטיל על שר התחבורה, בשיתוף עם השר להגנת הסביבה, שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים ושר האוצר - להפעיל עד ליום 1.4.2014 פרויקט חלוץ (פיילוט) להפעלה של שלושה אוטובוסים עירוניים המשמשים לתחבורה ציבורית באמצעות גז טבעי דחוס, לצורך בחינה וניסוי. לצורך כך יוקצה לקרן ההצטיידות בשנת 2013 הסכום הנדרש לביצוע הפיילוט. על בסיס פיילוט זה תיבחן המשך הטמעה והפעלה של אוטובוסים המונעים בגז טבעי דחוס.
- ג. לצורך הפחתת השימוש ברכב פרטי והקטנת הגודש בכבישים –
- (1) להטיל על השר להגנת הסביבה, בהתייעצות עם שר התחבורה, שר האוצר ושר הכלכלה לקבוע אמות מידה ולהוציא לפועל מתן תמיכות לעידוד מעסיקים במשק להפחית את זיהום האוויר הנובע מיוממות. כשליש מהתקציב שיוקצה לאמצעי זה יוקצה להפחתת נסועה בפריפריה. לצורך כך, יוקצה סך של 28.5 מיליון ש"ח בשנים 2013 - 2017, שיחולקו באופן הבא:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017
תקציב במיליוני ₪	1	5	7.5	7.5	7.5

- (2) בהתאם להמלצות ארגון ה-OECD מדוח הביצועים הסביבתיים של מדינת ישראל לשנת 2011 ובהמשך להחלטת הממשלה מס. 2008 מיום 15.07.2010, להטיל על שר האוצר, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ועם שר התחבורה, לבחון ולהמליץ על כלים וצעדים לצמצום הנסועה ברכבי ליסינג. המלצות כאמור יוצגו לממשלה עד ליום 31.12.13.
- ד. להטיל על שר התחבורה ושר האוצר, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה, לבחון ולהוציא לפועל מתן עדיפות לכלי רכב מרובי נוסעים ולתחבורה ציבורית בעת תכנון ואישור מכרזים עתידיים של כבישי האגרה בישראל.
- ה. לצורך הפחתת זיהום האוויר במרכזי הערים, להטיל על שר האוצר לעודד רכישת מוניות מופחתות זיהום אוויר:
- (1) להעניק בהוראת שעה פחת מואץ לצרכי מס הכנסה בשיעור 33.33% למונית שהיא רכב משולב מנוע (Hybrid), כהגדרתו בכללים לפרק 87 לצו תעריף המכס ומס קנייה, התשע"א-2011. הוראת השעה כאמור תיכנס לתוקף לא יאוחר מיום 31.12.2013.
- (2) לקבוע כי מכירת מונית, שהיא רכב משולב מנוע (Hybrid) כהגדרתו בכללים לפרק 87 לצו תעריף המכס ומס קנייה, התשע"א-2011, כרכב פרטי, אשר נרכשה בשנים 2014-2017, תהיה פטורה ממש קנייה לאחר 4 שנים, ולתקופה קצרה יותר יואץ הפחת לצורך חישוב מס הקנייה בהשוואה למונית אחרת. קיצור התקופה כאמור ייכנס לתוקף לא יאוחר מיום 31.12.2013.
- ו. בהמשך להחלטת הממשלה מס. 2452 מיום 21.10.2007 ובהתאם להמלצות ארגון ה-OECD מדוח הביצועים הסביבתיים של מדינת ישראל לשנת 2011, להטיל על שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ועם הסתדרות העובדים החדשה, לפי הצורך, לבחון ולהמליץ על שיטת תגמול חלופית ושוות ערך להטבות על החזקת רכב הניתנות לעובדים הזכאים לכך, גם ללא הוכחת בעלות על כלי הרכב. ההמלצות תכלולנה אמצעים ליישום לרבות תיקוני חקיקה לפי הצורך ויוגשו עד ה- 31.12.2014.
- ז. לתקן את החלטת הממשלה מס. 165 מיום 13.5.2013, ולהוסיף לצוות הבין-משרדי להכנת תכנית תמריצים לעידוד השימוש בתחבורה ציבורית במקומות עבודה את המשרד להגנת הסביבה. בהתאם להחלטת הממשלה האמורה, התכנית תפעל בין השנים 2013 – 2018 והיקפה התקציבי לא יעלה על 40 מיליון ש"ח למשך כל התקופה.
7. לצורך הפחתת זיהום האוויר מייצור חשמל, לפעול לצמצום צריכת החשמל והסטת ביקושים משעות השיא:
- א. להטיל על הרשות לשירותים ציבוריים-חשמל (להלן - "רשות החשמל") לבצע בדיקה מקצועית לגבי היעילות של החלת תעריף דיפרנציאלי לצורך הפחתת צריכת החשמל. חוות דעתה של רשות החשמל, בהתבסס ובהתייחס לבדיקה המקצועית תושלם עד ליום

31.1.2014. רשות החשמל תעביר את חוות הדעת האמורה להתייחסות המשרד להגנת הסביבה ומשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים ותשמע את עמדתם טרם השלמת חוות הדעת. אין באמור בסעיף זה כדי לפגוע בשיקול הדעת העצמאי הנתון לרשות החשמל בקבלת החלטותיה.

ב. לקבוע כי שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים ימשיך לפעול במסגרת סמכויותיו ובהתאם ליעדי משרדו להביא לצמצום בצריכת החשמל, בכלל זה יקדם את התכנית להתקנת מערך מניה חכמה. התכנית תכלול פיילוט להתקנת מונים חכמים, ותתווה יעדים ומועדים לחיבור צרכנים במשק באמצעות מונים חכמים. עד ליום 31.3.2014 יגיש שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים עדכון לעניין המשך יישום התכנית.

8. במטרה להפחית את זיהום האוויר, להטיל על שר האוצר, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ובהמשך להחלטת הממשלה מס' 2935 מיום 13.1.2008 ומסקנות הוועדה הבין משרדית למיסוי ירוק, לקבוע שיעור מס דיפרנציאלי, שיופעל בהדרגתיות, על סוגי דלקים שונים ובפרט סוגי מזוט שונים, באופן שישקף את ההשפעות הסביבתיות הנגרמות כתוצאה מהשימוש בהם ויעודד את השימוש בדלקים מזהמים פחות, הכול בשים לב לגובה המיסוי המקובל בעולם לדלקים דומים. כמו כן, להטיל על שר האוצר, בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה ושר הכלכלה, לבחון מתן תמריצים לעידוד השימוש בתהליכים או באמצעים מוכחים להפחתה משמעותית של הפליטות. והכל עד ליום 01.01.15 ולזמינות של תחליפי דלק נקיים כגון: גז טבעי.

9. לצורך הפחתת זיהום האוויר הנובע ממקורות פליטה לרבות תעשייה ומשקי בית, וכן הרחבה של בסיס הידע לגבי זיהום האוויר בישראל, להטיל על השר להגנת הסביבה:

א. במטרה להפחית זיהום האוויר הנובע מתעשייה, לפעול ליישום מדיניות המשרד בעניין הפחתת פליטות של גופרית דו חמצנית מסקטור התעשייה על ידי שיפור איכות הדלקים ומעבר לדלקים נקיים.

ב. לבצע סקר למיפוי, אפיון וכימות פליטות של חלקיקים נשימים ממחצבות.

ג. לבצע סקר למיפוי, אפיון וכימות פליטה של VOC ולהכין הצעה לתכנית רב שנתית להפחתת זיהום אוויר כאמור.

ד. במטרה לבנות ולהרחיב את בסיס המידע לגבי זיהום אוויר בישראל, לפעול לבנייה, הרחבה והשלמה של בסיס מידע כאמור, בין היתר באמצעות הרחבה ושיפור של מערך ניטור האוויר הארצי, ביצוע דיגום סביבתי, עריכת מחקרים ופיתוח מצאי הפליטות. לצורך ביצוע הפעולות האמורות בסעיף זה, יוקצה סך של 46.5 מיליון ₪ בשנים 2013 - 2017, שיחולקו באופן הבא:

שנה	2013	2014	2015	2016	2017
תקציב במיליוני ₪	14	10	7.5	7.5	7.5

10. לצורך מימוש מיטבי של היעדים הקבועים בסעיף 3 לעיל, רשאי השר להגנת הסביבה, בתאום עם שר האוצר, לשנות את החלוקה של כלל התקציב המוקצה לתכנית הלאומית, בין הצעדים ובין השנים המפורטים בהחלטה זו. ביצוע הצעדים המפורטים בהחלטה ייעשה בכפוף לתקצובם כאמור.

11. להקים ועדה בראשות נציג השר להגנת הסביבה למעקב אחר יישום התכנית הלאומית לרבות יישום תרחיש עסקים כרגיל (להלן- ועדת המעקב). בוועדה יהיו נציגים של משרד האוצר, משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים, משרד התחבורה, משרד הכלכלה, משרד הבריאות, רשות החשמל ורשות המסים במשרד האוצר. נציגי השרים והגופים השונים ידווחו לוועדת המעקב, בתום כל שנה קלנדרית, על ביצוע הפעולות המוטלות לפי החלטה זו על המשרדים והגופים שאותם הם מייצגים.

השר להגנת הסביבה יבצע מעקב על יישום התכנית כמכלול והעמידה ביעדיה וידווח לממשלה אחת לשנה על יישום התכנית הלאומית.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.
הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.
החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.